

בש"פ 6586/21 - מדינת ישראל נגד אורן קובי

בבית המשפט העליון

בש"פ 6586/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אורן קובי

בקשה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף
62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ד' בחשון התשפ"ב (10.10.2021)

בשם המבקשת: עו"ד עינת גדעוני

בשם המשיב: עו"ד ששי גז; עו"ד ערן ערבה; עו"ד שחר ליס

החלטה

לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

1. נגד המשיב הוגש ביום 19.11.2020 כתב אישום שמייחס לו עבירות הונאת נושים, גניבה בידי מורשה,

עמוד 1

סחיטה באיומים, תקיפה בנסיבות מחמירות, שיבוש הליכי משפט, הלבנת הון ועבירות נוספות (להלן: כתב האישום). בתמצית, כעולה מכתב האישום, המשיב היה בעבר בעלים של מערך חברות שעסק בסיחור אופציות לקניית קרקע חקלאית (להלן: קבוצת אדמה). לימים, המשיב וקבוצת אדמה נכנסו להליכי חדלות פירעון ופשיטת רגל וניתנו צווים לפירוק החברות בקבוצה ולכינוס נכסי המשיב. כעולה מכתב האישום, בודעו כי נוכח ההתנהלות בקבוצת אדמה והליכי חדלות הפירעון ופשיטת הרגל לא יתנו לו הבנקים שירותים, הקים מערך חברות אחר (להלן: קבוצת סאמיט) על מנת להונות את נושיו ולשם שימושי האישי. אחרים נרשמו כבעלים ודירקטורים בקבוצת סאמיט, אך בפועל ניהל אותה המשיב, תוך נקיטת אלימות ואיומים (להרחבה, ראו החלטת בבש"פ 2931/21 קובי נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-1 (24.5.2021) (להלן: בש"פ 2931/21)). כבר עתה יצוין כי עוד קודם להגשת כתב האישום שתואר לעיל, הוגש נגד המשיב כתב אישום שנוגע בעיקרו לפעולות המשיב בקבוצת אדמה. בסמוך לאחר הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה לאיחוד משפטים בעניינם של שני כתבי האישום (להלן: הבקשה לאיחוד משפטים).

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 19.11.2020 קבע בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' בן ארי) כי קיים ניצוץ ראיתי בתיק והורה על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת. ביום 6.1.2021 הוגש תסקיר בעניינו של המשיב שלא בא בהמלצה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני (להלן: התסקיר). בדיון שהתקיים ביום 29.3.2021, הורה בית המשפט המחוזי על מעצר המשיב עד תום ההליכים. בית המשפט התייחס בהרחבה לשאלת המארג הראיתי ומצא כי קיים מסד ראיתי להרשעת המשיב בעבירות שמיוחסות לו (להרחבה, ראו בש"פ 2931/19, פסקה 9). בית המשפט עמד על המסוכנות שנשקפת מהמשיב וכן על החשש שישבש מהלכי משפט, ומצא כי אין מקום להורות בשלב זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. ער שהוגש על החלטה זו התקבל באופן חלקי, ומצאתי במסגרתו "שיש מקום להורות על בחינה נוספת של היתכנות מעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך עיבוי הפיקוח שהוצע בעבר בדרך של הוספת מפקחים ובתנאים שימנעו קשר אפשרי עם עדים ועם גורמים שעלולים להשפיע עליהם, לרבות שלילת גישה מצד העורר למרשתת ולטלפון וקביעת הפקדות כספיות וערובות מתאימות" (בש"פ 2931/21, פסקה 19).

3. תסקיר משלים בעניינו של המשיב הוגש ביום 14.6.2021 (להלן: התסקיר המשלים). שירות המבחן מצא כי לא ניתן לשלול ניסיונות השפעה של המשיב על המעורבים בתיק ככל שיועבר לפיקוח אלקטרוני. שירות המבחן נפגש עם המפקחים שהוצעו ומצא כי 4 מהם מתאימים למשימת הפיקוח. בדיון שהתקיים ביום 20.6.2021 התרשם בית המשפט המחוזי מהמפקחים המוצעים, והורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט הורה כי על המשיב יאסר שימוש בטלפון וברשת האינטרנט, והורה על הפקדת ערבות עצמית בסך חצי מיליון ש"ח, ערבות צד ג' שתיחתם על ידי כל אחד מהמפקחים בסך 100,000 ש"ח וכן הפקדת מזומן או ערבות בנקאית בסך 250,000 ש"ח. בהמשך, הגיעו הצדדים להסכמה לגבי חלונות בפיקוח האלקטרוני ונקבע כי שירות המבחן יגיש תסקיר לעניין מפקחים נוספים שיציע המשיב. דיון בתסקיר זה ובבקשה להוספת מפקחים קבוע בשלב זה ליום 14.10.2021. יוער כי לפני בית המשפט המחוזי תלויה ועומדת בשלב זה גם בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו, שבגדרה עותר המשיב לשחרורו למעצר בית לילי (להלן: הבקשה לעיון חוזר).

4. אשר להתקדמות ההליך העיקרי, בדיון שהתקיים ביום 14.12.2020 מסר המשיב כי טרם הסדיר את ייצוגו. בדיון שהתקיים ביום 29.12.2020, שנועד גם לדיון בבקשה לאיחוד משפטים, ביקש בא כוחו של המשיב דחייה לצורך הסדרת ייצוגו. עקב מגבלות שקשורות להתפשטות נגיף הקורונה נדחו דיונים מחודשים ינואר ופברואר. ביום 24.2.2021 ביקש המשיב לדחות את הדיון מאחר שהוא מקיים משא ומתן להסדרת ייצוגו. בית המשפט הורה על מינוי הסגוריה הציבורית לייצג את המשיב. בדיון מיום 24.3.2021 פירטה הסגוריה קשיים באיתור סנגור שיקבל על עצמו את ניהול

ההליך וביקשה ארכה לעניין זה עד ליום 20.4.2021. גם בדיון שהתקיים בראשית חודש מאי טרם הוסדר סופית ייצוגו של המשיב, שציין כי הוא מקיים משא ומתן עם סנגורים פרטיים. ביום 19.5.2021 ביקש בא כוחו של המשיב דחייה למתן תגובה לבקשה לאיחוד משפטים, ודיון בעניין זה התקיים לבסוף ביום 19.7.2021. ביום 12.9.2021, לאחר שהוגשו גם טיעונים בכתב, קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה לאיחוד משפטים, והורה על הגשת כתב אישום מאוחד עד ליום 3.10.2021. מועד זה הוארך ליום 21.10.2021 ונקבע דיון במעמד הצדדים ליום 1.11.2021.

5. מכאן הבקשה שלפניי. בבקשה, טוענת המבקשת כי למשיב מיוחסות עבירות אלימות ועבירות מרמה אשר בוצעו בתחום, אף לאחר שנפתחה נגדו חקירה בגין עבירות מרמה. עוד טוענת המבקשת כי קיים חשש משיבוש הליכי משפט. המשיב מצדו מתנגד להארכת המעצר המבוקשת. לטענתו, נוכח ההחלטה על איחוד התיקים, צפוי ההליך להימשך זמן רב מאוד, וטרם נשמע העד הראשון. משכך, לטענת המשיב, אין מקום להאריך עוד את הפיקוח האלקטרוני, וזאת גם בשם לב לבקשה לעיין חוזר שתלויה ועומדת בבית המשפט המחוזי.

6. לאחר שעיינתי בבקשה והאזנתי לטענות הצדדים בדיון לפניי מצאתי כי דין הבקשה להתקבל. כידוע, בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים בית המשפט יאזן בין זכותו של הנאשם לחירות לבין הצורך בשמירה על ביטחון הציבור ועל תקינות ההליך הפלילי (בש"פ 5240/21 מדינת ישראל נ' אוחנה, פסקה 5 (5.8.2021); בש"פ 7239/18 מדינת ישראל נ' אבו כשק, פסקה 8 (24.10.2018)). במסגרת עריכת האיזון האמור, יתחשב בית המשפט בין היתר במידתה מסוכנות שמשקפת מהנאשם; בחלופה הזמן מאז מעצרו; בקצבניה הוללה הליך העיקרי; בסיבות להימשכות ההליך; בחשש מפני שיבוש ההליך; ובאפשרות להשיג את כל היתרונות של חלופה מתאימה (בש"פ 2900/21 מדינת ישראל נ' בקל, פסקה 5 (2.5.2021); בש"פ 6865/19 מדינת ישראל נ' תורק, פסקה 10 (11.11.2019)).

7. יישום השיקולים האמורים בענייננו מגלה תמונה מורכבת. כפי שצינתי בעניינו של המשיב בבש"פ 2931/21, מעשיו מלמדים על מסוכנות שנשקפת ממנו, וזאת בשם לב לעבירות המרמה שמיוחסות לו, היקפן ותחכומן; ולעבירות האלימות שמיוחסות לו (שם, פסקה 18). גם שירות המבחן עמד בתסקיר על מסוכנות זו בציינו כי קיים סיכון להישנות התנהלות שמכוונת לקידום צרכיו תוך שימוש במניפולציות אף באופן שפוגע באחרים. גם במסגרת התסקיר המשלים ציין שירות המבחן כי המשיב מתקשה להתייחס באופן ענייני למציאות חייו באופן שמשמר את הסיכון שבהתנהלותו. לכך יש להוסיף גם את החשש משיבוש מהלכי משפט, ואת חששם של חלק מהעדים מהמשיב, חשש עליו עמדה המבקשת במסגרת בש"פ 2931/21.

8. לצד זאת, קצב התקדמות ההליך אינו משיב רצון. בחלוף 11 חודשים מהגשת כתב האישום בעניינו של המשיב – טרם החלה שמיעת משפטו וכתב אישום מאוחד יוגש רק ביום 21.10.2021. אכן, ניתן לייחס חלק מהעיכוב שנגרם עד כה בהליך לניסיונותיו של המשיב להסדיר את ייצוגו המשפטי. אף מבלי להכריע על מי רובצת האחריות להתמשכות ההליכים – אין חולק שמדובר בתיקים מורכבים, בהיקף חומר ניכר, ולכן נדמה שקיצו של ההליך אינו נראה לעין – ותידרשנה עוד מספר לא מבוטל של הארכות מעצר עד לסיומו (ראו והשוו: בש"פ 8352/17 מדינת ישראל נ' סולמי, פסקה 7.ג (25.12.2014); בש"פ 294/15 מדינת ישראל נ' גרינברג, פסקה 11 (22.1.2015)). המשיבה הדגישה בהקשר זה כי מדובר בהארכת מעצר ראשונה, וכי בתקופה זו מקווה המדינה להראות כי ההליך בעניינו של המשיב מתחיל להתקדם לעבר המסלול הנכון. בדברים אלה יש טעם, אך יש ליתן משקל גם לתקופה שבה היה המשיב עצור מאחורי סורג ובריח ולכך שמאז החלטת בית המשפט המחוזי (מחודש יוני) מצוי המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני שכולל איסור על שימוש בטלפון ובאינטרנט. ניתן להניח בזירות כי לתקופת זמן זו יש השפעה על מידת המסוכנות שנשקפת מהמשיב ועל מידת האמון שניתן לתת בו. זאת ועוד, המבקשת לא טענה לפניי שבתקופת מעצרו בפיקוח

אלקטרוני הפר איזה מהתנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי.

9. בבחינת מכלול הנסיבות שתוארו לעיל, והגם שאין חולק כי לחלוף הזמן ולהיעדרו של צפי לסיום ההליך יש בעניינו משקל מהותי, לא מצאתי כי בנקודת זמן זו הוסטה נקודת האיזון לעבר שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. זאת, בעיקר נוכח המסוכנות שנשקפת ממנו ובהיעדר מידע עדכני בדבר מסוכנות זו ובדבר האפשרות ליתן במשיב אמון מספק לצורך ששחרורו ממעצר. משכך, מצאתי להורות על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים. בצד האמור ראיתי להורות כיעד ליום 7.11.2021 יוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר משלים בעניינו של המשיב. תסקיר זה יתייחס, בין היתר, גם להשפעות המעצר על המשיב, למידת המסוכנות הנשקפת ממנו בעת הנוכחית ולאפשרות שחרורו למעצר בית. בשים לב לכך שלפני בית המשפט המחוזי תלויה ועומדת בקשתו של המשיב לעיון מחדש בתנאי מעצרו (שדיון בה ובבקשה להוסיף מפקחים קבוע בשלב זה ליום 14.10.2021), הרי שלאחר קבלת התסקיר יכריע בה בית המשפט כחוכמתו (מבלי שאביע עמדה לגופן של טענות הצדדים שם).

בשולי הדברים אציין כי הנחתי היא שגם במנותק מהתסקיר המשלים ומבחינת הבקשה לעיון מחדש, הצדדים יעשו מאמץ לקידום ההליך העיקרי ככל האפשר.

סוף דבר: בכפוף לאמור לעיל, מוארך מעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיב ב-90 ימים החל מיום 16.10.2021 או עד למתן פסק דין בת"פ 48527-11-20 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, הכל לפי המוקדם.

ניתנה היום, ז' בחשוון התשפ"ב (13.10.2021).

ש ו פ ט